

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt

Hirdetmények díja:
□ ezrentiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.

Nyitltár sora 20 kr.

E. K. E.

Lapunk más helyén számolunk be az E. K. E. alsófehérmegyei fiókja által rendezett sikerült kirándulásról.

Itt azokat a gondolatokat írjuk le, melyeket bennünk az Erdélyi Kárpát-Egylet vállalkozása ébresztett.

Mint minden nyáron, úgy ez évben is meglátogattam a nagy magyar alföldet, sőt jártam a Dunántul is.

Nemzetiségi bajainknak, mindennapi apró harcainknak, becsületes szegénységünknek, közviszonyaink igen lassu javulásnak megszokott képtől sok tekintetben elűt az, amit a királyhágón túl, főleg a színmagyság lakta földön tapasztalunk.

Daczára minden panaszkodásnak, örökös siránkozásuknak, s daczára a magyar gazda ezeryi-ezer bajának: a hatalmas fellendülés, a meglepő fejlődés, a növekedő jólét s a növekedő kultura vigasztaló jelenségei tűnnek fel szemünk előtt az Alföldön s a dunántul is. Mindenfelé, ahol magyarok laktak.

Megvallom, mindezt látva és tapasztalva, sokkal rózsásabb színben láttam Magyarországot minden kis és nagy baját; s ily hatalmas életerő láttára, mely a nagy magyar sikon végig lüktet: nem féltem már annyira az erdélyi részek magyarságát sem. Ahol az egész test szinte duzzad az egészségtől és a fiatal vér erejétől, ott a test egy részének súlyos betegsége is könnyebben gyógyítható.

Bár a mi oláh agitátoraink jártak Szögedébe egy kis üdülés, s pihenés végett, s a vasut végig vitte őket az Alföldön: ők behunyt szemmel csak az erdélyi részek állapotáról álmodoztak, s a magyar nép nagyrahivatott, csodás életerejének — az ő politikájukra nézve végzetes és veszedelmet hozó jelenségeit bizonyára észre sem vették.

Itt lesz ám az Alföld is, a dunántul is, itt lesz ám a magyarlaktak részek minden talpalatnyi földje és népe mikor arról lesz szó, hogy *kié maradjon Erdély?*

Az a nemzeti vagyon és nemzeti intelligencia, az a józan, takarékos, okos erős és bámulatosan szaporodó magyarság ereje a mi küzdelmünkben is hatalmasan fog érvényesülni.

Ő lesz a Brennus kardja, mely beledobva az események mérlegébe, segít megmenteni, megerősíteni és örök időkre biztosítani a fenyegetett erdélyi részeket.

Hanem egy bizonyos. Ez a hatalmas színmagyság nem ismeri a mi bajainkat. Ha hall is valamit úgy félfüllel róla, nem ismeri a bajt egész fenyegető nagyságában.

Persze mi azt gondolhatjuk, hogy a színmagyság nem érdeklődik nyomoruságaink iránt, részvétlenül nézi küzdelmeinket. Pedig tessék elhinni, nem ő a hibás.

Ő nem tehet róla, ha az erdélyi részek viszonyait kormányok, államférfiak, országos hírű politikusok is csak hírből és nagyon rosszul ismerik.

Ő nem tehet róla, ha a hírlapok e kérdésben teljesen tájékozatlanok.

Ő nem oka, ha országgyűlési képviselőink — tisztelet a kivételeknek — nem állanak hivataluk magasztalán, s nem tudják ékesszólással és fáradhatatlan(?) agitációjukkal felkelteni a művelt magyar közvélemény érdeklődését.

Eunak a nagy mulasztásnak némi pótlására vállalkozott az E. K. E. akkor, mikor természeti szépségének kimeríthetetlen kincseshányájának feltárása, ismertebbé tételére vállalkozott, turisztikai kirándulások szervezése által.

Bár sikerülne felkeltenie az érdeklődést széles körben, hogy minél többen ismerjék meg magyarok a mi kis bérezes hazánkat, minden szépségével és minden emésztő belső bajaival.

Az E. K. E. alsófehérmegyei osztályának havasi kirándulása.

I. Az E. K. E. közgyűlése.

Az E. K. E. vármegyei osztályának életében a szept. 15. és 16-iki napok kellemesen emlékeztetnek maradnak. E két napon adott számot derék, fiatal egyletünk egy lezajlott év munkásságának eredményéről s mi kik e két nap változatos eseményeinek tanúi voltunk az egyesület iránt érzett igaz rokonszenvünk és elismerésünknek adózunk azzal, mikor a lefolyt gyűlés és kiváló sikerű kirándulásról e helyen is beszámolunk. Hisz úgy vélem, szolgálatot teszünk ezzel a tisztán társadalmi alapokon nyugvó kárpát-egyesületi közgyűlésnek is, mely örvendetes fellendülésében, fejlődésében és népszerűségében még is csak érdeklődéssel bírhat azon tagokra, kik a képzelt erős fáradalmaktól és hidegtől visszarettenve, sajnálatunkra távol maradtak s ma szemben azon anyagi áldozatokkal, melyeket osztályunk maradandó czéljaira évenként oly készséggel hoznak, be kell érjék e szellemi kirándulás sovány élvezetével.

No de tisztelt szerkesztő ur fődolog, hogy mi Gyulafehérváriak aktívusok voltunk. Egyesület fennállása óta először irányult annak főfigyelme Nagy-Enyedről fejedelmi városkánk felé s ez nekünk, bár mostanában a sűrű magos miniszteri látogatások következtében meglehetősen elkényeztetve lettünk, mégis igen jól esett.

Kitünő példa rá, hogy erős kezű és fejű, különben igen derék polgármesterünk is hűtlen lett a polgármesteri hivatással járó kényelem szeretetéhez s a turisztikai eszméknek — szívvel, lélekkel és lábbal oly kitartással hódolt, hogy megirigyelhette volna akár dr. Teri Ödön királyi közjegyző tisztelt barátunk is, ki a Kárpátügy iránti meleg érdeklődésének a gyűlésben is élénk tanujelét adta, miként biztosra veszem, hogy jövőre, ha szerinte „nem az utolsó órában“ tudnillik csak 3 nappal előbb nyerezt értesülést a kirándulásról, ő kétségtelül az első rendű hegyászok közé fog tartozni. Tény tehát tisztelt szerkesztő ur, hogy Gyulafehérvár intelligens lakossága igen méltányolta, hogy a Kárpát-egyesület megyei osztályának intézője, szíves meghívás folytán ez évben városunkban ülésezett s bárha Csató János, kir. tanácsos alispán, az osztály ügybuzgó és tapintatos elnökének óhajára a szokásos ceremóniális fogadtatások elmaradtak, mindazonáltal az udvarias Novák polgármesterhez mintegy tizedmagával — szíves Isten hozottal fogadta — a szombat d. u. 2 órai személyvonattal a pályaudvarunkba érkező vendégeket. A vendégek sorában Csató elnök alispánon kívül ott láttuk vármegyénk jól ismert oszlopos férfait. Török Bertalan, Gáspár János, Horváth Miklós, dr. Werner Gyula és dr. Varró László urakat, id. és ifj. Brenecsán Gézátt nejjével (Budapestről) és Török Bertalané ő nagyságát.

TÁRCZA.

Galamb és csalogány.

(Elbeszélés)
Werner Gyulától.
(Folytatás.)

Lassan-lassan megérelődött benne a határozat, hogy meglövi magát. Már csak a módokról gondolkozott. Ha az emberek rájönnek öngyilkossága okára! Ha rebesgetni fogják, hogy közeledő rutsága elől szökött meg. S legfőkébb gúnykacaj kel utána.

El akarta leplezni a valódi okot. A csalódott szerelem halottai kedvesebbek azoknál, akiket életunalom és sebzett hiúság üldöztek a sírba.

Épen jókor fog meghalni. Irói hirneve hirtelem új fényt kap koporsójától, szerelme tragikumát hosszasan tárgyalják a lapok, nevét s a költőt újra — örökre — összehozza e gyászestet. S koszorúkkal borítja el a résztvét s kegyelet annak ravatalát a kinek volt ereje itthagyni az életet, mert hűtlenséget követtek el szíve ellen.

Igy történt, hogy szíve át volt löve, mikor az ajtót rátörték. S azért hagyta oly helyen, hol okvetlenül szemét kellett szurnia, ő, a szegény meglőtt galamb a költőnek, a csalogánynak, nyitott bucsu levelét.

S a „csalogány“ — az néhány év mulva a tébolyodottak házában halt meg.

(Vége.)

Idyll a bolgár kolostorban.

Irtá: Werner Gyula.

Mikor a bihácsi ütközetben megsebesült Nyárády Elemér feleszmélt, oldalában erős fájdalmat érzett, mint ha testét valami óvatosan előrehatoló, eleven rák ollójával csipdeste volna.

Ágyával szemközt, alacsony kerevetén, lábait maga alá huzva, nargiljét esendesen szívta egy öreg török.

Feje felett, a falra kifeszített vérpisros szőnyegen, ezüsttel kiveret, hosszú csövű albán puska, jatagán, széles pengéjű, görbe török kard s két régi, kovás pisztoly függött; a pisztolyoknak oly öblös szája volt, mint valami oláh népszónoknak.

A török hatalmas füst felhőt fújt a levegőbe, aztán letette nargiljét s felállván a sebesülthöz lépett. Friss kötést tett gondosan a gyógyuló sebre.

— Egy hét mulva felkeihetsz.

Mikor Elemér fellábadt, az öreg törökkel legtöbbször az udvaron ültek, terebélyes olajfa alatt. Apró csészéből illatos makkakávét ittak, pipázgattak és teljes odaadással lopták a napot, az olajfa ezüstös, bolyhos levelei árnyékában.

Derült beszélgetés közt teltek a napok s Nyárády Elemér mindjobban visszanyerte erejét és egészségét.

Egy este aztán Musztafa a szokottnál komolyabb arczzal mondá:

Megjött a bég, a ki téged sebesülten felfogott, holnap bizonyára elébe kell menned.

Másnap reggel egy óriás termetű szerezsen jelent meg Musztafának. Meztelen karja és válla nagy testi erőre vallottak. Piros turbán volt a gyapjas bronz

fején, az öve mellé meztelen handszár volt tűzve. Halak szökött valamit az öreg törökkel, azután Nyárádyhoz lépett.

— Gyere mondá röviden és megindult a hadnagy előtt.

Szűk, piszkos utcákon mentek át, míg végre a szerezsen megállott egy nagy kőépület ajtajánál. Valamikor bolgár kolostor volt. Ives ablakait vasrostély fedte s az erős, alacsony tölgyfa kapu felett lórések voltak vágva a falba.

A kapu előtt két másik fegyveres néger állt őrt. Sötét, mogorva pillantással fogadták Elemért és szó nélkül bebocsátották őket. Ahogy beléptek nagy robajjal csapódott be hátuk mögött a kapu. Nyárády fogva volt.

Kanyargós, szűk folyosón mentek végig; oly sötét volt, hogy két vérvörös lámpa égett éjjel-nappal benne. A folyosó végén a szerezsen kinyitott egy ajtót, s előre bocsátotta a fiatal hadnagyot.

A kinyitott ajtón át világos, gömbölyű szobába látott be. A hirtelen világosság egy pillanatra elvette a szeme világát, előbb nem látott semmit, lilaszín foltok uszáltak előtte, azután egy magas, erőteljes török béget látott, aki kitért az arokkal sietett felé.

— Nem ismeresz rám Nyárády?

A megszólított nem emlékezett, hogy a derék béget valahol látta volna.

— Nem, — mondá habozva s merően nézve rá.

— Igaz — sohajtá a bég. — mi régen láttuk egymást, tizenöt esztendeje lesz a télen. Az iskolából ugrottam meg, ahol osztálytársad és barátod voltam. Sok madárfészket szedtünk meg, sok gyümölcsöt loptunk mi együtt. Elválhatatlanok voltunk mint a test s az

II. Fejelet „Jézerek”!

A gyönyörű verőfényes délután kecségető hatása alatt, vidám hangulatba érkezett turista-társaság a barátságos üdvözlések után, kiki a maga előzékeny házi gazdájával a városba hajtatott s a gyűlés kezdetéig d. u. 4 óráig még rendelkezésére állott időt részben látogatásokra, s részben a város szebb pontjainak megtekintésére használta fel. Pontban 4 órakor a városház nagytermében mintegy 30—40 főből álló válogatott közönség gyűlt egybe. Csató János alispán elnöki székét elfoglalván és a szép számmal egybegyűlt tagokat és vendégeket szívélyesen üdvözölve, örömeinek és köszönetének ad kifejezést a nyilvánult rokonszenves fogadtatásért, s mint a természet alapos ismerője, annak gazdag hasonlataival, találoan kiszínezett szép megnyitó beszédben utalt az E. K. E. fontos céljaira, kulturális és normalis feladataira, hangsúlyozván, hogy egy-letünknek fejlődése kizárólag a nagy közönség ügyünk iránti érdeklődésétől függ, melyet kinyerni és kiérdemelni az osztálynak úgy a múltban, mint a jövőben főtevékenységének leendő.

A sűrű eljenzéssel fogadott megnyitó után dr. Varró László az osztály titkára tette meg az egyesület évi működéséről csinosan összeállított jelentését, melyből örömmel győződünk meg, hogy osztályunk intézősége a lefolyt évben is eredményes munkát végzett s nemcsak a tagok száma szaporodott 200-nál jóval többre, de a kirándulások iránti érdeklődés és meggyezéserte oly mérvben nyilvánult, mely egy magában biztos záloga a jövő sikerének. Megtudtuk, hogy az osztályra tengeri kigyót képezett *detonáltai menedékház ügye* is immár véglegesen rendeztetett, oly formán, hogy a Kárpát-egyesületnek a kir. erdőkinévtár részéről a menedék-ház 3 szobája kizárólagos rendelkezésére, a folyások és nagyterem pedig közhasználatra 30 évi időtartamra szerződészerűleg át bocsátottak évi 70 ft befizetés mellett. Ezen befizetés alapjául a megyei osztályunk által a központba beküldött 500 ft szolgál, mely a központ által tökéltetési és nevelési fog mindaddig, míg az összeg kamataiból fedezhető lesz. Az osztály takarékpénztárilag kezelt vagyona Horváth Miklós egyesületi pénztárnok szakzerű jelentése mint 426 f. 33 kr. tesz ki, melyre vonatkozólag az elnökség felhatalmazást nyert, hogy a felmerülő szükséghez kepest a kiadásokat fedezhesse. Végül több apró kérdés és a taggyűlés felett indult élénk eszmecsere után a tárgysorozat befejeztetve a gyűlés elnökének sűrű éltetése után elzöszött. Este 7 órakor a „Napszálló” teljesen új és józáléssel berendezett nagytermében ismét kellemes banquetre jöttünk egybe, melynek kiváló érdekességét kölcsönözt a szép nem hét kitűnő képviselőjének megjelenése, kik a 40—45 főből álló társaság vidám hangulatát annyira fölgyújtották, miként a szemben ülő bájos kis Novák Zulejka már-már tapsolva örvendeztet, hogy ime neki mindig azt mondták, hogy ha az öregek — komoly urak — össze jönnek, azok rendszerint agyon beszélnek egymást s unalmasan megszokják a fiatalok társalgási fonatát, pedig hát a mai példa nem ezt igazolja. Öröme azonban korainak bizonyult. Vacsora végén Novák polgármester megnyitotta a tósztok sorát, éltetve a turista-társaság lelket Csató elnököt, ki nem csak a politikai küzdőternek érdeműs terén, de a társadalmi intézményeknek is lelkes, fáradhatatlan megteremtője, fejlesztője. Az udvarias elnök a hölgyekre, dr. Werner Novákra, dr. Korodi Péter Varró egyesületi titkára, Varró L. Gyulafehérvárosi hazafias közönségére, Werner Gy. Nemes törvényszéki elnökre, Korodi Péter Gáspár János és Werner Gyulára, dr. Tamás az ügyvédi karra s végül dr. Mayer Ödön ismét a hölgyekre ürtívén poharat 1/4 11 órakor elszözlottunk, ekként búcsúzva viszonzlatásra holnap fönt a Jézernél!

árnyéka, és sirva kísértél ki a legelső vasutállomásig, mikor a tanárunkon elkövetett csiny miatt hátat kellett fordítani az iskolának.

- Te Körösi Gábor vagy?
- Az vagyok testestől lelkestől.

A két barát egymás karjába borult s összeöskölköztak. A szerencsén óriás, még mindig a nyitott ajtóban állva, sóbálvánnyá változva nézte az ölekezést. Ő arra volt el készülve, hogy a bég ennek a magas, fekete haju idegennek leütteti a fejét.

A bég kényelmes keverethez vezette vendégét, hol alacsony háromlábú kis asztalokon már pomás reggeli várta őket.

Évés közben aztán a bég elbeszélte kalandos élet-történetét.

Az iskolából megszökvé, néhány napi után minden pénze elfogyott. Ekkor egy szerb disznókereskedővel hozta össze jó csillaga, aki néhány ezer hizott mangalicát adott el a debreczeni vásárban. Ez elvitte magával, s az üzleti levelezést végeztette vele. Szerbia még ekkor török tartomány volt. Egy konstantinápolyi ut alkalmával, a sipka szorosan, gazdáját agyonlőtték s ő is alig tudott ép bőrrel megmenekedni a rablók kezéből. Drinapolyig elvergődött valahogy, ott beállott katonának, s néhány év alatt bég lett belőle. Az utolsó török-orosz háboru alkalmával Plevnánál sebet kapott, a háboru befejezése után ide helyezték helyőrségbe. Most itt van, s mihelyt Bosznia pacifikálva lesz, magyar szolgálatba lép, hogy hazájának hasznos szolgálatokat tegyen a katonai és polgári szervezés alkalmával.

Reggelizés után a bég bevitte barátját kis huga szobájába.

Gyöngyike karsu, olajbarna arczbőrű, tizennyolcz

Remek őszi reggelre virradtunk. A nap felségesen ragyogott a tiszta égbolton. Sugarait nem fedte el sem köd, sem por, sem pára. Fűvön, lombon ragyogott a dús harmat. Azt lehetett volna hinni, hogy tavasz van, s csak az mutatta az őszt, hogy tarka virágok nem himezték a rétek pázsitját fülemile nem csattogott a a bokorban, s a kikerics, mely violaszín kelyhével tarkította a nedvesebb réteket, az ősz virága. Annál inkább csattogott vidáman a mi társaságunk zaja, midőn Gy. Fehérvárról M. Igenbe érkezett. — Ott vártak a vendégszerető igeniek, kiknek jó kedvét most néha bosszúsá teszi a filloxera veszedelme, de nem sokáig. Ejh mit! van még szőlő, van még bor, majd megküz-dünk ezzel a nyavajás bogárral erős munka árán. Fel haraszt a rendezők vezényszava: indulj! s azzal hosszú kocsis sorban robotgunk Igenpatakára. — Havasalji köz-ség ez, hosszú, mindinkább szűkülő völgyben, melynek minden használható részét szőlő, gyümölcsös, kukorica-ás lepi el. A nép kigyűlt megbámulni a vendégeso-portot, minőt ritkán látnak, elég jól épített, részben egymástól jó távol eső házaik között. Egy szép gyümölcsös kertben egy természetes szikla tömb aljában várt a reggeli: füstölt nyelv, hideg tordai peesenye, szilvrium. Mire elvégeztük, Eaydról új vendégeket kaptunk dr. Nagy Albertné két leányával (Budapestről) és Varró Róza kedves turista nőnkét. Ujra leültünk és újra ettünk, ittunk, amíg vezértünk Csató alispán kijelenti, hogy elég volt: előre! Készen vártak a fel-nyergelt lovak s a kényelmes ökor fogatok puha széna ülésel, melybe szépen elhelyezkedve, megindult a me-let, mint Feszti körképén látható a magyarok bejöve-tele, ki gyalog, ki lovon, ki szarvas fogatokon. Jutott kedves asszony, szép lány minden szekérre. Két óra múlva egy mérsékelt emelkedésű bük és tölgyekkel benőtt vadregényes szikla szoroson át mindenütt a piszt-rángokban bővelkedő havasi patak halk moraja mellett egy kis térségre s ott egy kökereszthez értünk. Körül-löttünk az erdők hatalmas szállái bölöngtették ágait. Leszállottunk és Szalánczy Lőrincz bátyánk elővette a jó szilvriumot, pogácsát és — bizonyosan úgy mint hajdan a magas portár követképen járt őse utközben a maga népét jól ellátta, — ő is jól tartott bennünket. Természetesen ez kitűnően hatott a szép vidék csodá-latában megfeszített idegekre s a hangulatra. A kik eddig szekeren jöttek, megunták a puha kényelme-t és haza kívánczoltak. Derék lovasaink egyrésze le is szá-lott a magas félvér mokány paripákról s dalárdát rögt-önözve, gyalog ment előre, sőt a hölgyek egy része is kik illó respektussal viseltettek a nemes vérű lovak iránt, inkább gyalogolt, ami pedig éppen nem volt kicsinyiség, mert a czipont még másfél órányi időt vett igénybe s különösen a vége felé hatalmas kapaszkodásokra volt szükség. De azért első sorban Novák Zulejka, azután Farnos Lászlóné, Varró Róza, dr. Nagy Albertné lelkes turistáknak bizonyultak, de természetesen egyikünk sem versenyezhetett Csató alispán el-nökünkkel, ki rég elérte a Jézert, visszatért előnkbe s ismét egész könnyűséggel vezette a társaságot a magas

éves leányka volt, fénylő fekete szemekkel, fekete hajjal s koromsötét, erős szemöldökkel, mely komoly, erő-lyes kifejezésűvé tette szép fiatal arczát.

Egy éve hagyta el a budapesti angol kisasszonyok leányiskoláját, s leplezetlen örömmel fogadta a fiatal katonatisztet, aki ez elhagyott helyen egész európai regényalak volt s a kislány képzeletét élénken foglalkoztatta.

Elemér beszédessé vált a Gyöngyike társaságában. Volt valami vonzó a leánykában, a mi a fiatal embert nyíltságra készítette. Elmondta, hogy az öreg Musztafa szírkalkuzai borhoz hasonlított Gyöngyikét; fekete, csillogó édes mint az említett bor és könnyen a fejbe száll. Musztafa legalább így mondta.

Gyöngyike vén gunyolódónak nevezte Musztafát, s nevetve tiltotta meg, hogy Nyárádi őt borhoz hasonlítsa.

Estefelé mikor a levegő lehült, s a fák árnyéka megnyult, kimentek hárman a kertbe. A hajdani bol-gárkölöstor magaslaton feküdt, s a kert lassanként ereszkedve, a halomaján folyóhoz támaszkodott.

Köröskörül kopár, meszes hegyek zárták be a a völgyet, sovány fenőfák borították a hegykupokat. A A réteknak — mint a beteg embernek — sárgás, hervadt színe volt, s a szántásokban, a kövecses talajon szegényes törökbuza termett.

Ezt a világtól elzárt, vad vidéket nézve, szána-lom fogta el Elemért.

— Nem unja itt magát? — kérdezé s kezének széles, mindent átfogó mozdulatával a mindenfelől el-zárt völgyre mutatott.

A kis leány vidáman nevetett.

A legjobb akarat mellett sem érek rá unatkozni.

hegynyeregbe, ahonnan egyszerre szemünkbe csillámlott a tó zöldes kék tükre, erdővel körítve a jobb oldal egy részét kivéve, hol kopasz szikla orom magaslik.

Előbb körül sétáltunk, azután letelepedtünk a tó partján, mely 924 méter magasan van a tenger színe felett, 8 hold terjedelmű, 500 méter hosszú és 100 mé-ter széles. Mélységét még nem puhatolták ki.

Most a szárazság miatt nagyon lepadott és sűrű vízi növények, moszatok borítják, úgy hogy csak közep-én volt tiszta víztükör. Hal nincs benne, a tó csak különböző hullók tanyája. Középe télen se fagy be. Fe-nék forrását, hó és esővíz táplálja: látható kifolyása, nincs, de van földalatti oly erőss, hogy a pisztrangos igenpataka innen ered s még nyáron is elég bő vízzel látja el. Néha vadruccák is meglátogatják.

Gyöngyörködtünk s jól kipihentük magunkat, mi-alatt Varró László és Csuka Domokos erős próbára tették a sokszorososan feleselő visszhangot a tó tükrére és a sziklafalra irányzott sűrű puskaropogtatással, má-sok meg ködöbással próbálgatták ki erejüket. De is-mét felhangzott a vezényszó s az egész társaság lein-dult, még pedig gyalog, mert a meredek apró kő tör-melékes hegyen nehezebb volt lefelé menni, mint föl-kapaszkodni. Végre lejutottunk s frissen mentünk a tanya felé, melyet messziről magasra szálló füst, kö-zelebről pedig pompás peesenye illat jelzett. Oda ér-ve, nagy meglepéssel néztük a lobogó tüzet, mely körül négy oldalt nyársra huzva pirult a jó hús, a rabló peesenye, meg-meg öntözve forró zsírral és főbb-e vidék speciálitása a tarka bőrű pisztrang, a gourma-nok izlésének netovábbja. Piros abroszokat terítettek a földre, megrakták fatányérokka, késsel, villával, po-hárral s mindenek felett jó cselnai, kis-igeni borokkal, körül pokróczokra telepedett le a társaság s keletke-zett egy olyan kedélyes falatozás és torok öntözés, hogy ritkítja pártját. A zene sem hiányzott, ott volt az igenpataki banda. Nagyon sajnáltuk, hogy nem velt egy amateur fotografusunk, ki a monografia számára megörökítette volna e zenekart, melyben a primhege-düs egy kis természetű vályogvető hivatást is teljesítő férfi, a kis bögös pedig a felesége, hozzáképest egy óriás asszony volt, ki csak térdelve tudott játszani vi-haros napokat átszenvedett antik hangszerén. E volt a mi zenekarunk, mely tudta a Rikócyit, népdalokat, waltzereket és a tósztokra tust zenitett. Czinczogás volt biz'a, de hát ott az Isten szabad ege alatt nem feszített bennünket a nagyravágyás és nem tett fanyar-rá a kritizálás viszketege. Éltettük a mi kedves höl-gyeinket, az alispánt, gróf Teleki Domokost, ki aján-dékba pompás hegyaljai bort küldött s az egész tár-saságot. A nap verőfényes sugaraival vetekedett a mi sziporkázó jó kedvünk. Tánczra is kerekedett, kinek kedve hozta, szóval azt hittük, hogy felségesebben, meglegedettebb örömben nem tölthette már a muló órákat és a rohanó perczeket, mint mi, kiknek csak az esett rosszul, hogy a kurta őszi nap hűvösödő es-télye már jökor haza indulásra nógatott. Négy órakor felszedtük a sátort, és egy-egy poharat a zsebbe, egy karsu flaskót a kezünkbe s azzal hatalmas eljenzés és összegyűlt havasi nép szetreszkezés közben meg-

Bátyám kárpótolja a barátnőket s az öreg Musztafa éppen úgy tud bökölni és szépeket mondani nekem, mint akármelyik fiatal gavallér.

Elemér nem tette le a fegyvert; tovább folytatta ellenvetéseit.

De hisz ön rabja e világtól elzárt völgynek, kis-asszony? Annyi mintha vasrostélyok mögött ülne s láncz volna kezén-lában.

— Elfogadom az ön állítását. Rab vagyok, de a bátyám rabja.

— Ön hát nem hagyná el senki kedvéért bátyját? Gyöngyike hamisan mosolygott, aztán mintha mélyen gondolkoznék, összehuzta fényes, fekete szemöldeit.

— Azt még meggondolnám — mondá s hangosan elnevette magát.

Nyárádyt kihozta sodrából ez a friss, vidám, halk nevetés.

— Mit uevet? — kérdezé, nevetést erőltetve ő is. —

— Eszembe jut egy régi jóslat, amit gyermek-koromban egy czigányasszonytól hallottam. Ez azt mondta nekem, hogy aludni fogok száz évig elátkozott várban mint a regebeli dormöschen. Száz év múlva jön egy szép lovag, aki felébreszt hosszú álmomból s megszabadít rabságomból.

Alkonyodott. A lenyugvó nap pirosra festette a fenőfákkal borított hegykupokat, megaranyozta a folyót, s a leány karsu kicsiny alakját, amint keskeny fehér kezével elárnyalva szeméit, álmodozva a távolba ne-zett.

Vigsága egy pillanatra eltűnt, beszédét komolyan fejezte be.

(Folyt. köv.)

kezd
tarto
nek
tal r
a vi
a re
term
csusz
szám
pata
jutot
lást
den
emle
zójér
rista
sába
adat
gált
izber

vül
nak
Lász
Varr
Ödön
polgá
herv
Vilm
végü

föisp
Miki
előlj
föszö

tén
verve
Kien
előb
zony
az ig
egys
a ke
csok
ének
Mell
Zolta
rikai
Balog
tek
Zolta
man
telen
nem
zalot
atya
oldo
Szej
(Dr.
illet
tékl
adat
oly
polt
hog
rab
csal
Deá
ség
mos
ked
élve
tetl
mél
mél
ujat
tal
hon
Nyá
rett
nap
mű
szü
ald
fog

Ök
alk
ved
Ár
pró
mir
nal
raj
tot
kor
mu
hur
tal
akl
zet
éle
der

kezdtek a dicsőséges visszavonulást, mely rövid 3 órát tartott. Hogy miért kellett a társaság nagyobb részének gyalog menni, arra a Kontz Berczi barátunk által rögtönzött „Érczhang dalárda adta meg khorusban a vidám választ: „mert rőndnek muszáj lönyni, így szól a reglama”. Persze, hogy hamar beesteledt és így természetesen, hogy a patak gömbölyű kövein szépen elcsuszott, a keskeny pallókról meg lecsuszott a társaság számos tagja, kellemes kis Kneipp kurát véve. Igen-patakán vártak a fogatok s mi ragyogó holdvilágnál jutottunk M-Igenbe, hol a kiválóan sikerült kirándulást befejezve, barátságosan elváltunk a szélrózsa minden irányában. Végül mulasztást követnének el ha nem emlékezném meg a kirándulás sikerének egy új tényezőjéről Csuka Domokos m-igeni főszozolgabíró fiatal turista barátunkról ki ugy a kirándulási ut helyre hozásában, mint a tényleges rendezés nem éppen könnyű feladatában dicséretes munkát végzett s méltán rá szolgált azon elismerésre melyben a társaság tagja őt több ízben is részesítették.

A kiránduláson a közgyűlésre érkezettek kivül részt vettek még dr. Nagy Albert fővárosi orvosnak neje Róza és Irén leányaival Budapestról, Farnos László mérnöknek és Novák Zulejka Gyulaféhevárról, Varró Róza Nagy-Enyedről, Szalánczy Lőrincz, Jenő és Ödön fiaival Fugadról, Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester, Farnos László és Jónás Géza Gyulaféhevárról, Balogh Dezső, Csuka Domokos, dr. Dobozi Vilmos, Jován Miklós és Sükösd Gerő a hegyaljáról s végül Koncz Albert és Kruspár Béla Nagy-Enyedről.

VEGYES HIREK.

— **Hivatalos körutra** indult f. hó 20-án mics főispánunk dr. Werner Gyula főispáni titkár és Horváth Miklós főszámvévo kíséretében. Zalathnán a községi előjáróságot, Abrudbányán a tanácsot, Verespatakon a főszozolgabírói hivatalt vévén vizsgálat alá.

— **Színház.** Színházunk multheti sorrendje szintén igen változatos és élvezetes volt. Lássuk: Asszony verve jó, Kis alamuzsi, Othon, Cziterás, Fenelányok. Kiemeljük ezek közül „Kis alamuzsi” és „Othon”-t, az előbbi mint az igazgatóné jutalomjátékát, mely bizony sajnos nagyon kevés közönség előtt adatott; pedig az igazgatóné kellemes hangjával és megjelenésével nem egyszer gyönyörködtette a közönséget. Daczára azonban a kevés közönségnek, a jutalmazottnak tapsból és virágcsokorból jutott elég. Mint rendesen kedvesen énekelte ének számat, mit nem hagyta megismétlés nélkül. Mellette kintütek (Tom) Deák, szokott komikumával, Zoltán O. (Sarah) az alszenteskedő lobbanékony amerikai asszonynak alakítását adta. A többi szereplők Balog (Mac Donat) Latabárné (Juliette) szintén emelték a darab sikerét. Az „Othon” előadásán a főérdem Zoltán O. illeti, ki tehetségét fényesen mutatta be. Suderman nem könnyű Magda szerepét, melyben bár becselensége árán magas polczra jutott művésznőt — ki nem bír megbarátkozni otthonával, melyhez semmi vonalozom nem fűzi s inkább csak a félelem az, mellyel atyja iránt viseltetik, de nem a szeretet — kitűnően oldotta meg. Mint kiemelkedő részleteket megemlítjük Szepessy (Schwartz), Kompolthy (Hefterdink), és Lévyay (Dr. Keller) jeleneteit; mely mindenikében méltó rész illeti Zoltán O. gát. A darab sikerre jutását nagy mértékben segítette elő Szepessy (Schwartz), ki nehéz feladatát mint gyakorlott színész könnyen oldotta meg s oly alakítást láttunk, mely előttünk új volt tőle. Kompolthya (Hefterdink) nem ismertünk rá s beigazolta, hogy tud jó színész is lenni, ha akar. Általában a darab semmi kíváni valót sem hagyott hátra s ismételve csak arról győződött meg, hogy ambiciózus tagjai vannak Deák társulatának. Cziterás és Fenelányokat a közönség nagyon gyéren látogatta; csodálatos, hogy éppen most, midőn Deák majdnem mind újdonságokkal kedveskedik, akkor csökken az érdeklődés. A jövő hétre oly élvezetes műsort állított össze, melyet végigélvezni lehetetlen s ép ezért e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét: Hétfőn: Zoltán Olga jutalomjátéka: Czigány. Kemény Minka k. a. felleptével. Kedden: Virágsata legújabb operette. Szerdán: Üdvöske, Nyári (Ekstein) Anjal bariton komikus énekes felleptével. Csütörtök: Új honpolgár, Nyári felleptével. Pénteken: Charlie néjnye, Nyári felleptével. Szombaton: Offenbach kintő operetteje: Szép Helena. Czimszerepben Deákné. Vasárnap: Deák jutalomjátéka Korcsmárosné leánya. A fenti műsor annyira gazdag és kecsesgető, miszerint hiszszük, hogy közönségünk méltányolni fogja Deák igazgatói aldozatkészségét s jutalomjátékán a kellő elismerésbe fogja részesíteni.

— **Könyvismertetés.** „Emlékkönyv Dr. Kovács Ölon ref. th. ak. tanár tanárságának 25 éves ünnepéye alkalmából, kiadják az ünnepeit tanítványai. Tiszta jóvelme a „Dr. Kovács Ölon alapítvány”-ra fordítatik. Ára 1 frt.” A 132 oldal számú füzet, mely a tudós professor egyéniségéhez, jelleméhez s munkaköréhez mindennél illőbb, egyik maradó emléke a jubileumnak, első cikkében „Dr. Kovács Ölon” a jubilans életrajzát tartalmazza, írja az élők közül erre a leghivatottabb Makkai D. tanár, ki két évet kivéve 12 éves korától maig legjobb barátjával mindig együtt élt és munkálkodott. Kintő tolla, könnyed stylje, eredeti humorra, mig egyfelől élvezetes olvasmányt adnak tartalmas gondolatai, másfelől jellemzően ismertetik az akkori iskolázást, papképzést, a Bethlen főiskola helyzetét, s az egyh. politikai mozgalmakat. Egy egyén életrajzának keretében kedves és megragadó rajza mindennek mi vele kapcsolatban áll. Ez ószinte melegség-

gel írott cikk után jön „Dr. Kovács irodalmi munkássága” Nagy Károly enyedi pap és th. a. tanár tollából. Hivatott ismertető, hisz tanári képesítése éppen azon tárgyakból van, melyeket K. Ö. legodaadóbban művelt s maig is tanít. K. Ö. irodalmi munkássága rugóját „vallásos életünk s nagy. prot. egyházunk újjászületése eszközlése”-ben találja meg. Egyes irodalmi munkáinak feladatát és szerepét e czél érdekében igen éles szemmel mutatja ki, a mint azok részint elméleti, részint gyakorlati oldalról segítenek a megvalósításnak. A harmadik rész: „Huszonöt év a Bethlen főiskola theol. akademiájának történetéből” — írja dr. Bartók György szászvárosi pap. Végig élte maga is azt részint passio, részint aktív részvétellel. Nagy gondal és utánjárással van feltüntetve az akad. belső és külső élete egyaránt. Egy dolgozat ez, melynek nemcsak alkalmi bece van, hanem fontos adalékokat tartalmaz az erdélyi protestantizmus történetéhez, s mely különösen a ma még oly kényes természetű kérdéseknél is szigorúan megőrizte a történetíró objectivitását. Végül a füzetben Váro Ferencz gymn. igazgató ismerteti a tanítványok kéziratok albumát a róla megszokott ügyes csoportosítással.

— **A Gyulaféhevár-zalathnai** vasút munkálatait már megkezdtek a vállalkozók. Gy.-féhevár határára a földmunkát, Sárdnál az Ompoly hidját építik, rengeteg követ robbantanak és szállítanak, szóval nagy az élénkség. A legnehezebb munkát olaszok végzik, kik bántulatos erővel, ügyességgel dolgoznak, s hogy mily kitarított, elég felemlíteni, hogy néha reggel 3 órakor kezdik a munkát és késő este hagyják el.

— **Tűzvész.** M.-Csueson Gödri Nándor csepő gépe meggyulván, számos birtokosnak gabona termése elégett, melyből csak kevés volt biztosítva.

— **Baleset.** M-Igenben egy gyerek egy töltényt talált s azt társaival játszva addig ütögette, mig az elszült, karján a véredényeket felszaggatta s egy darab a töltés-hüvelyköb mélyen karjába hatolt. Dr. Dobozi Vilmos derék járási orvos vette kezelés alá az erősen megsérült gyermeket.

— **Távirat.** A Bethlen-kollegium ifjusága a kolozsvári tornaversenyen többszörös kiváló diadalt aratott. Hallomásunk szerint a városon élők mozgalom indult meg, hogy a hazatérő ifjakat a ma esti 11 órai vonattól fátylós menettel kísérjék be.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Miután a folyó 1894-ik évre az összes állami adók már ki vannak vetve, ép ebből kifolyólag minden adózó tartssa szoros kötelességének, hogy az adókönyvecskéjét 8 nap alatt a városi adóhivatalnak előírás és leírás végett mutassa be, mert a kik ezt elmulasztják, az 1883. évi 44-ik t. cz. idevágó §-a szerint 1—5 frtüg terjedhető pénzbírsággal fogják sújtani.

— **Kossuth Lajos** legnagyobb hazánkfia síremlékére — a városi tanács által kibocsájtott gyűjtési ikeven — a következők újabb adományok folytak be: I. Dancs Mózes földbirtokos ur 37. sz. gyűjtőívén adakoztak: Dancs Mózes 50 kr., Dancs Iduska 20 kr., Dancs Sándor 20 kr., Dancs Jóska 10 kr. Összesen 1 frt. II. Deli Ödön házfőnök ur 55. sz. gyűjtőívén adakoztak: Deli Ödön 2 frt., Szikra Antal 1 frt. Összesen 3 frt. III. Keresztes Pál 79. sz. gyűjtőívén Honka leánya gyűjtésébe alapján adakoztak: Kurály Béla 20 kr., Seprényi Jánosné 50 kr., Reich Mihályné 50 kr., Selmecy István 25 kr., Volfart Róza 20 kr., Volfart Annus 20 kr. Zudor Sándor 1 frt., Borsor Berta 20 kr., Nagy Lajosné 20 kr., Márkovits Lajos 50 kr., Neuman Géza 20 kr., Fenichel Jakabné 50 kr., Willersdorfer Antalné 20 kr., özv. Müller Jánosné kr., Korbuly Bálint 50 kr., Gergelyi István 30 kr., Máthé Istvánné 20 kr., Polonyi Domokos 30 kr., Áron János 30 kr., Jakab Annus 20 kr., Epstein Áron 45 kr., Tóth Klára 20 kr. Keresztes Honka 50 kr., Mariska 10 kr., Terézke 10 kr., Keresztes Pálné 20 kr., Keresztes Pál 20 kr. Összesen 8 frt 50 kr. IV. Harmath Antal 41. sz. gyűjtőívén adakoztak: Lukács János 50 kr., Beruath Gábor 20 kr., Bodola (M. Forró) 20 kr., Harmath Antal 1 frt. Összesen 1 frt 70 kr. V. Reich Mihály 46. sz. gyűjtőívén adakozott: Reich Mihályné 1 frt. VI. Sándor János 42. sz. gyűjtőívén adakoztak: Demetrovics József 10 kr., Muzsnai 10 kr., Kovács Miklós 10 kr., Sándor János 30 kr. Összesen 60 kr., VII. Horváth János (Csikai) 83. sz. gyűjtőívén adakoztak: Horváth János 20 kr., Nagy Endre és neje 1 frt., Vájsz József 10 kr., Kovács Miklós 10 kr., Kálló János 10 kr., Máté Ádám 10 kr. Összesen 1 frt 60 kr. Nagy-Enyed, 1894. szeptember 14-én. **Városi tanács.**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk hűső oldalán levő, Bethlen-főiskola jog- és jószázigazgatósága által kiadott hirdetemnyre felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

Új olvasó magyar könyvek.

(Az „Olvasó Könyvtár” új olvasó kiadása.)

A magyar olvasó közönség figyelmét méltán fogja fölébresztetni az a vállalat, a mely a Franklin-Társulat gazdagította a magyar irodalmat és a magyar könyvpiacon. Ez a vállalat lehetővé teszi, hogy az irodalom legszebb, legkiválóbb termékeit oly olvasó szerzhetheti meg mindenki, hogy a legcélszerűbb, úgyzólván minimális áldozattal rövid idő alatt diszes és becses könyvtárt rendezhet be, a mely magában foglalja úgy a magyar, mint a külföldi irodalom gyöngyeit.

Szüksége volt a magyar olvasó közönségnek arra, hogy ilyen, úgy szólván új életelixir kerüljön a magyar irodalom szervezetébe, hogy vérkeringésében új, egészséges és gyors mozgás álljon be. Az irodalom és a költészet forrásai most újra kifakadnak és az új e forrásokhoz ezután oly könnyű lesz, oly kevés fáradságra fog kerülni, hogy minden olvasó a lehető legkényelmesebb módon juthat hozzá.

Körülbelül húsz esztendője annak, hogy a Franklin-Társulat Gyulai Pál szerkesztése alatt megindította az Olvasó Könyvtárt. Mi vezette e vállalkozásra a társulatot akkor, mi indította arra, hogy az akkori szűk irodalmi viszonyok között egy könyvtárt létesítsen, a mely olvasókat tekintetében hallatlan és rendkívül volt, ma már, hogy kiadása ott találhatók minden magyar ház asztalán és könyvtárában, mindenki tudja. A magyar olvasó közönség esékely száma következtében a magyar könyvkiadó vállalatok kénytelenek voltak kiadványaiknak magas árakat szabni úgy, hogy egy értékes könyv beszerzése meglehetősen áldozatokba kerül és mialatt a német, angol és francia könyvpiacon a világirodalom legkiválóbb gyöngyeit es-

kély áron lehetett megkapni, nálunk csak a tehetősebbek és jobbmódúak engedhették meg magoknak azt a fényűzést, hogy magyar házi könyvtárt rendezhessenek be. De ez egy oka is volt a társulatnak, hogy a vállalatot megindítsa. A lírai dal nemzeti fejlődése úgyzólván megszokott, valamint hogy Arany Jánossal befejezett nyert az epika nemzeti fejlődése is, mikor a nyugati minták ösmertelbekké lettek Magyarországon. Egészen új írói és költői generáció fejlődött, a mely úgyzólván kizárta a nemzeti irányt és az idegen mintákat utánozva, nemzetközi jellegű műveikkel elarasztozták a könyvpiacon és úgyzólván eltemették a régi irodalom legbecesebb termékeit. S habár a munkák nem hatoltak egészen a korra és félig-meddig készületlenül találtak a közönséget arra nézve, hogy az új irányokat magába felvegye, mégis immens volt a veszedelem, hogy nem lesz vállalat, a mely a régi nemzeti irányt mű-eket fentartja és hova-tovább kivész egészen a régi magyar írók és költők kultusza.

Ekkor indította meg a Franklin-Társulat az „Olvasó Könyvtárt”, a mely megszüntette a veszedélyt és módot nyújt arra, hogy az olvasó közönség éppen olyan olvasó szerrel juthasson jó könyvekhez, mint a külföldi könyvpiacon és egyszerűségi fentartása a régi magyar remekírók emlékeit is. A szerkesztőség nem zárta ki a modern magyar irodalom termékeit sem, a mennyiben azok a jó ízlés és irodalmi érettség követelményeinek megfeleltek; nem zárta ki, sőt határozottan programjába fölvetve a világ-iroda”om kiválóbb termékeit, beszélyeket, színműveket, költeményeket, történeti, aesthetikai, irodalomtörténeti műveket is, de figyelmeztet arra is kiterjesztette, hogy ében tartsa az érdeklődést azok iránt, a kiknek a magyar irodalom megteremtésében legbübb érdemek voltak és ne engedje elhomályosulni rem-kiroink kultuszát, a kiknek példája lelkesítette saját korukat, a mikor még medő volt a magyar irodalom talaja és lelkesíti a mai kort is, a mikor irodalmunkban rohamos fejlődés állt be és képviselve vagyunk az irodalom minden ágában.

Hogy milyen hatása volt az Olvasó Könyvtárnak a magyar irodalomra, azt ma már mindeka művelt ember tudja. Az anyagi áldozatokkal megindított vállalat csakhamar ósmertessé lett az országban és kiadványai nem remél gyorssal terjedtek el széles és hazában mindenféle. Körülbelül húsz esztendő alatt közel négyszáz tőtetet adott és a ki végig tekint a kiadványok lajstromán, meg fogja látni, mily megbesülhetlen szolgálataot tett ez a vállalat irodalmunknak úgy, mint az olvasó közönségnek. Meg fogja látni, hogy a szerkesztőség figyelmét nem kerülte el egyetlen mozgalom sem, a mely a világirodalomban végre ment és megszerzte, lefordította és kiadta mintázottakat a műveket, a melyek irányuknál és tartalmuknál fogva becsesek és érdekesek. De egyszerűségi képviselve fogja látni hazai irodalmunk nagyon sok becses termékeit és fölelevenít olyan kintő írók műveit is, a melyek vagy még nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg.

Most, hogy a vállalat húsz év lefolyása alatt szellemileg és anyagilag sikerült, a Franklin-Társulat kötelességének tartotta az eredetileg amugy is rendkívül olcsó árakat alább szállítani, ugy hogy egy-egy szám, a mely azelőtt húsz krajczárba került, ezután éppen félannyiba, tehát tíz krajczárba kerül. Ez által az „Olvasó Könyvtár” a szó legszorosabb értelmében olvasó könyvtárrá változott.

Az első sorozata ennek az olvasó könyvtárnak már meg is jelent és húsz számból áll, a melyre egyszerűen lehet előfizetni, de egyenkint is kaphatók. Egy tekintet az első ciklus lajstromára, be fogja bizonyítani, mily gondal jár el a szerkesztőség a művek megválasztásában. Ott van Csokonai Vitéz Mihály „Dorottya”-ja (1—2), a magyar komikus eposz ez igaz gyönygye; a mélyeséges líra hévvel telt Bert Harte „Kaliforniai beszéllyei”-nek egy része (3—5); Kölcsei Ferencz elbeszélései (6—7); Macaulay T. B. „Machiavelli”-tanulmánya (9—13), a mely az összes európai nyelvekre le van fordítva; Kerényi Frigyes összes költeményei (9—13); Sándor Gyula beszélye: „A montsbreyi kastély” (14); Kútmán József „Fanni hagyományai” ezimű műve, a mely a régi elbeszélő irodalom egyik remeke (15—16); gróf Sollohub „Előkelő világ” ezimű orosz beszélye (17—18) és végre Szigligeti Ede „Lilium” ezimű vigjátéka, a mely a legkintőbb magyar boházatok közé tartozik.

Ezeket — mint említettük — egyenkint is meg lehet venni, de megrendelhetni előzetes utján is húsz számot két forintjával. Es így rövid idő alatt tartalomra és irodalmi értékre nézve is igazi magyar családi könyvtárra tehetünk szert.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN
Kiadó: CERNER J. JÓZSEF.

Egész selyem, mintázott Foulárdokat

(mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 75 krtól 3 frt 65 krtig — valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krtig — sima, kockás, esikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szin és arnyalatban) szállit postabér és vámentesen a privátmegrendelők lakására HENNEBERG G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára a ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

4550—894. tkv.

1—2

Hirdetmény.

Magyar-Becze község telekkönyve tagosítás folytán az 1869 évi 2579 számú szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891 XVI. törvényekkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 XXIX. törvényekben szabályozott eljárás, a telekkönyvkiadvány bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1894. október 2-án fog kezdődni. Ennek fogva felhivatnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyv végleges átalakulása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhözemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, a kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzétett határrapon kezdődő eljárás folyamala alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okairatakat mutatassák fel.

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezése alkalmas okirattal ninesenek, hogy az átírára az 1886 XXIX. t. cz. 15—18. és 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzeni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartva bejegyzve, úgyzólván az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa — hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmezze, illetve, hogy törlesztés engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesben a bélyegmennyiség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbírósz mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1894. augusztus hó 23-án.

kir. jbiró távollétében

Dr. Szócs Ákos,
kir. aljbiró.

Képviselő

kerestetik egyik legnagyobb, magyarországi serfözde részére. **Bor-, szeskereskedők, regalebélők** stb. előnyben részesülnek. Ajánlatok **A. O. 100** alatt a kiadóhivatalba intézendők.

3813.4751-894, tkv.

Hirdetmény.

Oroszi és Gabuz község telekkönyve birtokszabályozás folytán átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:
1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján ide érte e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. §-ában és az 1891. XVI. t. cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t. cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi mártius hó 5-ig bezárólag a telekkönyvi hatóságig nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2.) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben ide érte az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat hat hónap alatt, vagyis 1895. évi mártius hó 5. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóságig nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog.

3-or, hogy mindazok, a kik a telekkönyv részleges átlakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságig hat hónap alatt vagy is 1895. évi mártius hó 5. napjáig nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármiféle igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, vagy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket például benyújtanak az eredetiek a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1894. július 30-án.

Csernátoni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

Haszonbérleti hirdetmény.

A nagy-enyedi ev. ref. Bethlen-főiskola **henningfalvi 373 hold 785 □-öl területű jöszágát évi 3240 frt kikiáltási árral és vingárdi 850 hold területű jöszágát évi 4200 frt. kikiáltási árral 12 évi bérleti időközre, 1896 márczius hó 1-től 1908 február hó 29-ig terjedő időre nyilvános árverés útján haszonbérbe adja.**

Az árverés mindkét jöszágra **folyó évi Deczember hó 4-én d. e 10 órakor** fog megtartatni Nagy-Enyeden a főiskola jog- és jöszágigazgatósági irodájában, hol az árverési feltételek megelőzőleg is a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bánatpénzül a kikiáltási ár **20%-a** teendő le készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban. **Zártajánlatok** az árverés napjáig (decz. 4-én d. e 10 óráig) beadandók, melyekhez a **20%** bánatpénz szintén csatolandó.

Megjegyztetik, hogy mindkét jöszág készen bevettve fog a leendő haszonbérzőknek átadatni.

Nagy-Enyeden, 1894. szept. 18-án.

A Bethlen-főiskola jog- és jöszágigazgatósága.

1-3

Szám 1859-94. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonata.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kinstár végrehajátónak Mihó Jakobb Jui Join végrehajátást szenvedő ellen 67 frt 83 kr. s jár iránti végrehajási ügyében a farkastelki 181. sz. tjkben A 1 r. 380. hrszámú ingatlanára 160 frt. a 2 r. 1061 hrszámú 8 frt. a 3 r. 1123 hrsz. 100 frt a 4. r. 1125 hrsz. 48 frt. a 5. r. 1128 hrsz. 51 frt. a 6. r. 1201/1 hrsz. 17 frt. a 7. r. 1533. hrsz. 14 frt. a 8 r. 1761/2 hrsz. 10 frt. a 9. r. 1856 hrsz. 11 frt. a 10. r. 1918/2 hrsz. 12 frt. a 11. r. 2045/2 hrsz. 23 frt. a 12. r. 2499. hrsz. 12 frt. a 13. r. 3306/3307 hrsz. 12 frt. a 14. r. 3345/1 hrsz. 2 frt. a 15. r. 3373/1 hrsz. 3 frt a 16. r. 3542/2 hrsz. 4 frt. a 17 r. 3777/1 hrsz. 6 frt. a 18. r. 3794/1 3795/2 hrsz. 28 frt. 19. r. 3931/2 hrsz. 34 frt. a 20. r. 3932 hrsz. 38 frt és a 21. r. 3934/2 hrsz. alatt foglalt ingatlanára 12 frt. megállapított kikiáltási árban a végrehajási árverést elendelte s hogy felelőbb megjelölt ingatlanok 1894. évi október 13-án d. e. 10 órakor Parkastelke községhez tartozó megmaradó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is elfogtak adatni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok 10%-it készpénzben arag az 1881. LX. t. cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerűen elismervényt átseglyáltatni.

Balázsfalván, 1894. július 25.

A kir. járásbírósg telekkönyvi kiadó hivatala

Vörös Endre,
tkvi. kiadó.

Eladó birtok.

Az örökösök közötti osztály könnyebb megajthése czéljából.

A **Pávai V. Elek** hagyatékát képező, Alsó-Fehérmegyében, **Magyar-Csesztve** határán, a kocsárdi vasuti állomástól felőrányira fekvő **tagosított főbirtok**, mely áll 158 h. 520 négyszög öl szántó, 37 h. 440 négysz. öl rét, 51 h. 1215 négysz. öl legelő, 6 h. 270 négysz. öl rét, 6 h. 538 négysz. öl szőlő, 44 hold 1015 négysz. öl erdő és 3 h. 711 négysz. öl földadó alá nem eső részből, együtt tehát 207 h. 1509 négysz. öl területből, a tagban lévő gazdasági épületekkel, ugyanott tiszti lakkal, a községben lévő csinos lakházzal és három zsellér-telekkel együtt; — ugyszintén **M.-Bagon** 114 h. 295 négysz. öl; **Magyar-Herepén** 60 h 834 négysz. öl és **O.-Lapádon** 45 h. 285 négysz. öl területű ingatlan, akár együtt, akár az egyes községekben lévő ingatlan külön-külön, **örök áron eladó.**

A feltételek s egyéb körülmények iránt értekezhetni a tulajdonosok megbizottja: **Dr. GARDA KÁLMÁN** köz- és váltó-üggyel urral **Nagy-Enyeden**; ugyszintén helyt **M.-Csesztven**, u. p. **Maros-Ujvár**, az örökös társak egyikevel; **özv. Dr. Szabó Lajosné Pávai V. Máriával.**

2-2

PAPP JÁNOS

GYÓGYSZERÉSZ

ajánlja kitünő minőségű, szűrt vízből előállított

SZIKVIZÉT,

palaczkonként 3 krért.

Kapható: 11-12

Papp János gyógyszerésznél, Harmath Miklós, Wagner János kereskedőknél és a város minden vendéglőjében. Azonkívül Szt.-király utcájában Kohn Emanuel üzletében.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

Ugyeljenek a jegyre

ÖVAKODJANAK MINDEN ÚJANZÁSIÓL

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

(47-52)

Figyelmesen olvasni és az előíratot megfigyelni.

Mindenki ismerkedjék meg a cholera veszélyben a cholera természetével és azon szerrel, mely a cholera-tóle távol tartja; ebből azt a megnyugvást vonhatja ki, **hogy van cholera ellen védelem** és hogy egy bizonyos fokig minden egyes, eszélyes magatartás által ezen betegségtől magát megóvhatja.

Mindenek felett ügyeljen az ember az előállható **emésztési zavargásokra**, székrekedésekre és különösen a hasmenésre. **Az egészséges emésztést** rendszeres életmóddal és mellőzésével a nehezen emészthető ételektől, óvakodjék a gyomor meghűléstől és egyáltalában minden belső meghűléstől óvakodni kell. Az egészséges emésztést a már ismert **Máriacelli gyomorcsepp** elősegíti, melyet Brady E. gyógyszerészetében lehet kapni, mely erősítő hatást gyakorol a gyomorra. A **Máriacelli gyomorcsepp** az emésztési zavaroknál és rosszulnétnél évek óta legkedveltebb házi szerül szolgál és hirtelen rosszulnétnél az első segélyt nyújtja.

Kapható minden ismertebb gyógyszerertárban, kis üvegekben, (és ezek Brady E. aláírásával kell ellátva legyenek.) Használati utasítással ellátva egy-egy üveg 40 kr és 70 kr.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

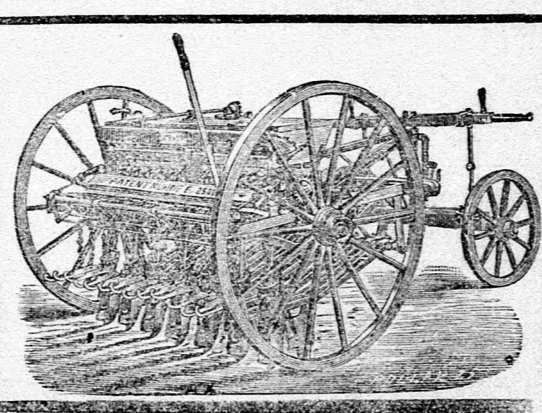
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MUSONI DRILL” legujabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekek, két és többvasú ekek. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták. Konkolyozók. Kitünő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

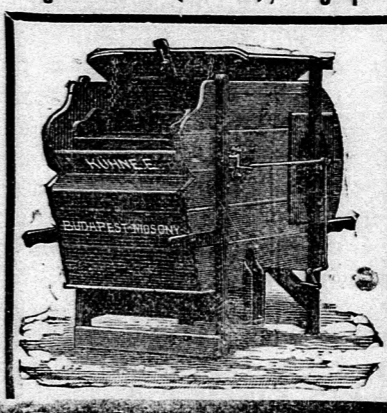

munkaképesség.
VENTZKY-féle FÜLLESZTŐK.

Szecka- és répvágók stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től saját ház VI., Váci-körút 57^a

Jó minőségű tűzifa eladó.

Megnevezés	Szent király-utczai 72-78. számú raktárról						Házhoz szállítva					
	1 öl = 4 kbm	1/2 öl = 2 kbm.	1/4 öl = 1 kbm.	1 öl = 4 kbm.	1/2 öl = 2 kbm.	1/4 öl = 1 kbm.	1 öl = 4 kbm.	1/2 öl = 2 kbm.	1/4 öl = 1 kbm.	1 öl = 4 kbm.	1/2 öl = 2 kbm.	1/4 öl = 1 kbm.
	frt	kr	frt	kr	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Bükkfa, 1 m. hosszú vastag hasábokban	12	—	6	—	3	—	12	80	6	40	3	25
Tölgyfa, hámozva, 1 méter hosszú	9	60	4	80	2	40	10	40	5	20	2	65
Cserfa hámozatlan, 2 méter hosszú	9	—	4	50	—	—	9	80	4	90	—	—
Bükkfa fiatal, 2 méter hosszú	8	—	4	—	—	—	8	80	4	40	—	—

Törzhosszuságú tölgyfa, csomókba rakva, csomónként 3 frt 50 kr. és 4 frt, házhoz szállítva 4 frt és 4 frt 50 krért. **Faszén**, 10 kilónként 25 krért. 100 kilónként 2 frt 30 krért.

Utaltványok válthatók: Papp János gyógyszerész urnál Nagy-Enyeden.
Vasuton szállítva, bérmentesen bármely állomásra, hogy minő árban, meg tudható: **Klemm Pál** czégnél N.-Enyeden.

Nyomatott Cirner J. József gyorsajatóján.